

П Р А В И Л А
ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ИНСПЕКЦИИ ЗА ГАРАНТИРАНЕ КАЧЕСТВОТО
НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ДЕЙНОСТ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. Тези правила уреждат условията и реда за извършване на пълни инспекции за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори съгласно разпоредбите на чл. 85, ал. 1 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) и в обхвата на дейността съгласно пар. 1, т. 32 и 40 от допълнителните разпоредби на същия.

Приложно поле

Чл. 2. Тези правила се прилагат при извършването на инспекции от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО), както и от Съвета за контрол върху качеството на одиторските услуги (СККОУ) при Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) в изпълнение на делегираната функция по реда на чл. 85, ал. 3 ЗНФО.

Методики

Чл. 3. (1) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и Управителният съвет на ИДЕС приемат и прилагат свои методики за планиране, изпълнение и отчитане на резултатите от инспекциите.

(2) Методиките се разработват в съответствие с изискванията на тези правила, като осигуряват:

1. спазване на законовите изисквания;
2. прилагането на рисково-базиран подход, и
3. прилагането на специфичен подход при инспекциите на одиторските практики, които отчитат особеностите на големи одиторски практики и на малки и средни одиторски практики по отношение на системата за вътрешен контрол на качеството на одитора.

Видове инспекции

Чл. 4. (1) Инспекциите за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори, наричани по-нататък „инспекциите“, могат да бъдат:

1. планови и извънпланови, както и
2. пълни и тематични.

(2) Плановите инспекции се изпълняват в съответствие с утвърден от КПНРО план.

(3) Извънплановите инспекции се изпълняват въз основа решение на КПНРО, съответно на СККОУ.

Обхват на инспекциите

Чл. 5. (1) Пълните инспекции включват изпълнението на процедури за проверка относно:

1. спазване изискванията на приложимите одиторски стандарти при извършването на задължителен финансов одит;
2. съответствие на одиторската документация при извършването на задължителен финансов одит спрямо изискванията на приложимите одиторски стандарти;

3. спазване на етичните норми и изискванията за независимост на регистрирания одитор при извършването на задължителен финансов одит;

4. адекватност на времевите и човешките ресурси, използвани за извършване на задължителен финансов одит съобразно обхвата и сложността на поетия ангажимент спрямо приложимите одиторски стандарти;

5. адекватност на одиторските възнаграждения, получени за извършването на задължителен финансов одит спрямо приложимите одиторски стандарти;

6. адекватност на вътрешната система за контрол на качеството, прилагана от регистрирания одитор спрямо приложимите одиторски стандарти;

7. спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 573/2014 от регистрирани одитори, които извършват задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес;

8. изпълнение на предписанията по чл. 89, ал. 2, т. 2 от Закона за независимия финансов одит.

(2) При изпълнение на пълните инспекции се извършва и преглед за съответствие на одиторските практики с издадените от ИДЕС и утвърдени от КПНРО указания, свързани с прилагане на одиторските стандарти.

(3) Тематичните инспекции са с ограничен обхват спрямо пълните инспекции, като обхватът им се определя с решение на КПНРО или съответно на СККОУ.

(4) При инспекция на одиторско дружество се проверяват одиторски ангажименти по задължителен финансов одит, извършени от всеки един регистриран одитор, осъществявал дейност от името на дружеството.

(5) При инспекциите за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрирани одитори, които извършват задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, се проверява спазване изискванията на Закона за независимия финансов одит при предоставянето и на други услуги, свързани с одита съгласно пар. 1, т. 40 ДР ЗНФО.

(6) При инспекциите за гарантиране качеството на дейността на регистрирани одитори, които извършват задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, се спазват изискванията и на чл. 26 от Регламент (ЕС) № 537/2014.

Принципи

Чл. 6. Инспекциите се извършват при спазване на следните принципи:

1. участващите в изпълнение на инспекциите лица са независими от инспектираните регистрирани одитори;

2. финансирането на дейностите по планиране, изпълнение и отчитане на резултатите от инспекциите е адекватно, достатъчно и независимо от регистрираните одитори;

3. осигурени са достатъчни ресурси за извършване на необходимите дейности;

4. лицата, които извършват инспекции, имат подходящо професионално образование и съответстващ опит в областта на финансовия одит и финансовото отчитане и са преминали обучение за контрол на качеството;

5. липса на конфликт на интереси между лицата, които извършват инспекции, и инспектираните регистрирани одитори;

6. инспекциите са целесъобразни и пропорционални на мащаба и сложността на дейността на инспектирания регистриран одитор.

Конфликт на интереси

Чл. 7. (1) Конфликт на интереси е налице, когато лицата, които участват в извършването на инспекция:

1. и инспектираният регистриран одитор през предходните три години са били съдружници в предприятие, чийто предмет на дейност е финансов одит;

2. са извършвали финансови одити на предприятия, чиито финансови отчети са одитирани от инспектирания регистриран одитор през някоя от предходните три години;

3. и инспектираният регистриран одитор са свързани лица съгласно пар. 1, т. 41 ДР ЗНФО.

(2) При извършването на инспекции инспекторите/контрольорите декларират, че не съществува конфликт на интереси между тях и инспектирания регистриран одитор.

(3) Когато е налице конфликт на интереси и/или несъответствие със законовите изисквания за независимост съответните лица в 7-дневен срок от установяването уведомяват КПНРО, съответно СККОУ, с цел вземането на решение по компетентност.

(4) В случаите, когато бъде установено неизпълнение на изискванията по ал. 3, лицето, установило несъответствието, уведомява незабавно КПНРО за вземане на отношение по компетентност.

Конфиденциалност

Чл. 8. Лицата, които участват в планирането и извършването на инспекции, са длъжни да спазват изискванията за професионална тайна съгласно ЗНФО по отношение на информацията, която са придобили при или по повод участието си в тази дейност.

Лица, участващи в извършването на инспекции

Чл. 9. (1) Инспекциите се извършват от инспектори от КПНРО и инспектори/контрольори от СККОУ.

(2) При необходимост в инспекциите, извършвани от СККОУ, могат да участват и инспектори на КПНРО. В тези случаи инспекциите и участващите в тях инспектори от КПНРО се определят с решение на комисията.

(3) При необходимост за целите на инспекциите може да бъдат наемани външни експерти за извършване на конкретни задачи. В тези случаи експертите не участват във вземането на решения от инспекционните екипи и от КПНРО, съответно от СККОУ. Участието на експерти в извършване на инспекциите се определя с решение на КПНРО, съответно на СККОУ.

(4) (Нова, Решение № 121/04.08.2020 г. на КПНРО) Инспекционните екипи включват инспекторите/контрольорите, определени да извършат съответните инспекции.

Инспектори

Чл. 10. Инспектор е лице, което не упражнява дейност, свързана с независимия финансов одит, и което:

1. е определено от КПНРО да участва в извършване на инспекциите;
2. е в служебни правоотношения с КПНРО;
3. има подходящо професионално образование и съответстващ опит в областта на финансовия одит и финансовото отчитане;
4. е преминало обучение за контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори.

Контрольори

Чл. 11. (1) Контрольор може да бъде дипломиран експерт-счетоводител, който е:

1. определен с решение на СККОУ да участва в извършване на инспекциите или е лице, което е в трудови правоотношения с ИДЕС и е назначено на длъжността „контрольор“;
2. преминал обучение за контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори.

(2) Контрольор не може да бъде лице, което:

1. (Изм. Решение № 151/04.10.2022 г. на КПНРО) през последните две години има наложени административни наказания с влезли в сила наказателни постановления съгласно

Закона за независимия финансов одит и/или Устава на ИДЕС или влезли в сила надзорни мерки по чл. 89, ал. 2, т. 5-8 ЗНФО;

2. когато е приложимо, при последната извършена му инспекция за гарантиране качеството на одиторската му дейност е получило оценки „В“ или „Г“.

Външни експерти

Чл. 12. (1) Експертите, които участват в извършването на инспекции, се определят с решение на КПНРО, съответно от СККОУ.

(2) Експертите трябва да имат подходящо професионално образование, съответстващ опит в областта на финансов одит и финансовото отчитане или свързани с тях области, преминали са обучение за контрол на качеството и нямат конфликт на интереси с инспектираните регистрирани одитори.

(3) Информацията, която експертите създават и получават при или по повод участието си в извършването на инспекции е професионална тайна. Експертите са длъжни да пазят професионалната тайна, включително и след приключване на съответните инспекции, във връзка с които са наети.

(4) Редът и условията за включването на външни експерти в извършването на инспекции се определя с приети правила от КПНРО, съответно от Управителния съвет на ИДЕС.

Правомощия на инспекторите/контрольорите

Чл. 13. (1) При извършване на инспекция инспекторите/контрольорите имат право да изискват в определени от тях срокове от:

1. инспектирания регистриран одитор:

а) документи, заверени копия на документи, сведения, справки и друга информация, които имат значение за инспекцията;

б) писмени обяснения по въпроси, свързани с инспекцията;

в) достъп до политиките, правилата и процедурите, регламентиращи системата за вътрешен контрол на качеството на регистрирания одитор, както и до пълната документация от одиторските досиета на включените за проверка ангажименти;

2. физически и юридически лица, различни от тези по т. 1, предоставянето на заверени копия на документи, сведения и справки, свързани с инспекцията;

3. Института на дипломираните експерт-счетоводители, представянето на документи, сведения, справки и друга информация, свързана с инспекцията;

4. одитните комитети на предприятията от обществен интерес представянето на заверени копия на документи, справки и друга информация, свързана с инспекцията.

(2) Инспектираните регистрирани одитори са длъжни да оказват съдействие на инспекторите/контрольорите и не могат да се позовават на изискванията за професионална, банкова или друга защитена от закон тайна.

(3) При отказ на инспектиран одитор от съдействие във връзка с упражняване от инспекторите/контрольорите на правомощията по ал. 1 и 2 се прилагат съответните законови разпоредби.

(4) Контрольорите имат право на възнаграждение за вложените при извършване на инспекцията от тях часове по ред и в размер, определени от Управителния съвет на ИДЕС.

Задължения на инспекторите/контрольорите

Чл. 14. При осъществяването на инспекции инспекторите/контрольорите:

1. спазват изискванията на закона, настоящите правила и свързаните с тях други нормативни актове;

2. не се възползват от информацията за дейността или клиентите на инспектирания одитор в свой или в интерес на трети лица;

3. не осъществяват контакти с клиентите на инспектирания одитор;

4. се оттеглят от възложена им инспекция при наличието на конфликт на интереси;
5. документират извършените инспекционни процедури и резултатите от тях;
6. декларират писмено своята независимост и липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 7 ;
7. в случай на установяване на административно нарушение съставят акт за установяване на административно нарушение.

Глава втора

ПЛАНИРАНЕ НА ИНСПЕКЦИИТЕ

Срокове за извършване на инспекции

Чл. 15. (1) Пълни инспекции за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори, които извършват задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, се извършват най-малко веднъж на три години въз основа на оценка на риска.

(2) Регистрираните одитори, които не извършват задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, подлежат на инспекции за гарантиране на качеството поне веднъж на 6 години, въз основа на оценка на риска.

План за инспекции

Чл. 16. (1) Всяка година в срок до 15 март КПНРО приема план за извършването на инспекции за гарантиране качеството на професионалната дейност на регистрираните одитори.

(2) Планът по ал. 1 се състои от две части – план за извършване на инспекции на регистрираните одитори, които през предходната година са извършвали задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, и план за извършване на инспекции на регистрираните одитори, които през предходната година не са одитирали финансови отчети на предприятия от обществен интерес.

(3) За целите на ал. 1 в срок до 01 март СККОУ изготвя и предоставя в КПНРО проект на частта от плана за извършване на инспекции на регистрираните одитори, които през предходната година не са одитирали финансови отчети на предприятия от обществен интерес.

(4) Промени в плана по ал. 1 се извършват с решение на КПНРО, включително в плана на ИДЕС по предложение на СККОУ.

Информация от регистрираните одитори

Чл. 17. (1) За целите на чл. 16 и в съответствие с разпоредбите на чл. 31, ал. 1, т. 7 ЗНФО в срок до 31 януари регистрираните одитори предоставят на ИДЕС информация за своята професионална дейност от предходната година.

(2) Минималните изисквания относно информацията по ал. 1 се определят с приети от КПНРО правила.

Публикуване на плана за инспекции

Чл. 18. (1) Планът по чл. 16 се публикува на интернет страниците на КПНРО и ИДЕС в 7-дневен срок от приемането му.

(2) Информацията, която се публикува по реда на ал. 1, включва най-малко следните данни:

1. имената на подлежащите на инспекция регистрирани одитори;
2. (Отм., Решение № 121/04.08.2020 г. на КПНРО);
3. месецът, когато се планира започване на процедури за проверка на място за всяка инспекция.

(3) (Отм., Решение № 121/04.08.2020 г. на КПНРО).

Глава трета

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНСПЕКЦИИТЕ

Възлагане на инспекциите

Чл. 19. (1) За изпълнението на всяка инспекция на регистрирани одитори, които през предходната година са извършвали задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, председателят на КПНРО издава заповед за възлагане на инспекцията.

(2) За изпълнението на всяка инспекция на регистрирани одитори, които през предходната година не са извършвали задължителен финансов одит на финансови отчети на предприятия от обществен интерес, председателят на СККОУ подписва писмо за започване на инспекцията.

(3) (Изм., Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО) Заповедта по ал. 1, съответно писмото по ал. 2, се връчват от ръководителя на инспекционния екип по реда на чл. 44.

Срокове за възлагане и изпълнение на инспекциите

Чл. 20. (1) Заповедта и писмото за възлагане на инспекция се подписват съответно от председателя на КПНРО и от председателя на СККОУ до един месец преди началото на процедурите за проверка на място.

(2) Със заповедта и писмото за възлагане на инспекция се определят сроковете за начало на проверките на място и за представяне на проект на доклад за резултатите от инспекцията.

Деклариране на независимост, конфликт на интереси и конфиденциалност

Чл. 21. (1) За целите на изпълнение на инспекциите инспекторите/контрольорите декларират спазване изискванията за спазване изискванията за независимост, конфликт на интереси и конфиденциалност.

(2) Декларациите по ал. 1 се изготвят след издаване на заповедта, съответно писмото за възлагане на инспекция и преди началото на проверките на място.

(3) Декларациите по ал. 1 се изготвят в два еднообразни екземпляра, от които един за инспектирания регистриран одитор и един за преписката с документите от инспекцията.

Извадки от одиторски ангажименти за проверка

Чл. 22. (1) Процедурите за проверка качеството на изпълнение на ангажименти за задължителен финансов одит се извършват въз основа на извадка от списъка с изпълнените ангажименти за задължителен финансов одит през предходната година – съгласно информацията по чл. 17.

(2) Извадките по ал. 1 се определят въз основа на анализ на риска и в съответствие с методиките по чл. 3.

(3) По изключение и при обоснована необходимост, след разрешение на председателя на КПНРО, съответно председателя на СККОУ, в извадката по ал. 1 могат да бъдат включени и одиторски ангажименти, изпълнени и архивирани през текущата година. Предложението за включване на такива одиторски ангажименти се прави от ръководителя на инспекционния екип когато при изпълнение на инспекцията е констатирано, че в професионалната дейност на регистрирания одитор са налице системни пропуски и несъответствия спрямо законовите изисквания и съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти.

(4) Ръководителят на инспекционния екип уведомява писмено инспектирания регистриран одитор за извадката от ангажименти за проверка при връчването на заповед или съответно на писмо за възлагане на инспекцията, както и на декларациите по чл. 21.

Достъп да документи и информация

Чл. 23. (Изм. Решение № 103/20.04.2021 г. на КППРО) В 14-дневен срок от уведомяването по чл. 22, ал. 4 инспекторният регистриран одитор осигурява достъп на инспекционния екип до всички относими към обхвата на инспекцията документи и информация.

Предоставяне на предварителна информация

Чл. 24. За целите на планиране на инспекцията в 14-дневен срок от получаване на извадката по чл. 22 инспекторният регистриран одитор предоставя заверени копия, препис или извадка на информация от следните работни одиторски документи:

1. Доклади за резултатите от всички извършени през последните три години вътрешни проверки (от одиторската мрежа, към която принадлежи инспекторният регистриран одитор) относно качеството на професионалната дейност на регистрирания одитор.

2. Правилата и процедурите, регламентиращи изграждането и функционирането на системата за вътрешен контрол на качеството, като в случай на голям обем на документацията е допустимо предоставянето на съкратена презентация.

3. Информация за всички изпълнени одиторски ангажименти през текущата година – одитирано предприятие, поредна година на ангажимент, вид финансов отчет (консолидиран/индивидуален или друг), издаден одиторски доклад (дата и описание на модификации).

4. Годишни финансови отчети на инспектираното одиторско дружество или търговското дружество, чрез което физическо лице упражнява одиторската професия, за последните три години, освен ако същите не са публикувани в търговския регистър при Агенция по вписванията.

5. За всеки ангажимент за задължителен финансов одит от извадката:

5.1. писмо за поемане на одиторския ангажимент;

5.2. работни документи за определяне на съществените рискове;

5.3. работни документи за определяне на одит стратегията и плана на одита;

5.4. работни документи за определяне нивата на същественост;

5.5. работни документи за оценка на получените доказателства от изпълнените одиторски процедури и дали се налага ревизиране на нивата на същественост, одит стратегията и плана за одита;

5.6. одиторски доклад и одитирани финансови отчети на предприятието.

Начало на процедурите за проверка на място

Чл. 25. (1) В 7-дневен срок от получаване на предоставените от регистрирания одитор документи по чл. 24 инспекционният екип извършва анализ на информацията и изготвя стратегия и план за извършване на инспекцията.

(2) След изготвяне и приемане на стратегията и плана по ал. 1 ръководителят на инспекционния екип уведомява инспекторния регистриран одитор за проверките на място в срок от 5 до 7 дни преди тяхното начало.

(3) (Изм., Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КППРО) Уведомяването на инспекторния регистриран одитор по ал. 2 се извършва по реда на чл. 44.

Процедури за проверка

Чл. 26. (1) Въз основа на плана по чл. 25 и в съответствие с методиките по чл. 3 инспекционният екип извършва необходимите процедури за проверка.

(2) Инспекционният екип документира резултатите от изпълнение на всички процедури за проверка при извършване на инспекцията.

Предварителни резултати

Чл. 27. (1) За установени при инспекцията съществени пропуски и несъответствия инспекционният екип изготвя констатации.

(2) След изпълнение на планираните процедури за проверка ръководителят на инспекционния екип предоставя на инспектирания регистриран одитор проект на констатациите, които екипът планира да включи в доклада за резултатите.

(3) (Изм., Решение № 76/09.06.2020 г. на КПНРО) Регистрираният одитор има право в 7-дневен срок от получаване на констатациите по ал. 2 да представи на ръководителя на инспекционния екип становище по тях.

(4) При получаване на становище с възражения от инспектирания регистриран одитор инспекционният екип изготвя заключение. Становището на инспектирания регистриран одитор и заключението на инспекционния екип се прилагат като неразделна част към преписката от инспекцията.

(5) Когато е приложимо, заедно с констатациите по ал. 2 инспекционният екип връчва и проект на препоръки за отстраняване на констатираните съществени пропуски и несъответствия.

(6) Заедно с констатациите по ал. 2 ръководителят на инспекционният екип запознава инспектирания регистриран одитор с всички останали пропуски и несъответствия, които екипът е установил при инспекцията и ги обсъжда с него.

Проект на доклад за резултатите от инспекцията

Чл. 28. (1) За резултатите от инспекцията се съставя проект на доклад по образец, който се подписва от всички членове на инспекционния екип.

(2) Проектът на доклад съдържа най-малко следната информация:

1. цел и обхват на инспекцията;
2. констатации за резултатите от извършените проверки при инспекцията;
3. заключения за наличието или липсата на съществени пропуски и несъответствия в дейността на инспектирания регистриран одитор по всеки пункт от обхвата на инспекциите съгласно чл. 5;

4. предложения за препоръки за подобряване дейността на инспектирания регистриран одитор;

5. предложение за обща оценка за качество на професионалната дейност на инспектирания регистриран одитор.

(3) Проектът на доклад, заедно със становището и заключението по чл. 27, се представя в деловодството за разглеждане на заседание на КПНРО, съответно СККОУ.

Обсъждане на проект на доклад за резултатите от инспекцията

Чл. 29. (1) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, съответно СККОУ, заедно с ръководителя на инспекционния екип, обсъжда предварителния доклад, становището на инспектирания одитор и заключението на инспекционния екип по чл. 27, като преценява необходимостта от извършването на допълнителни действия.

(2) При поискване от членовете на КПНРО, съответно на СККОУ, ръководителят на инспекционният екип предоставя за преглед събраните при инспекция доказателства.

Доклад за резултатите от инспекцията

Чл. 30. (1) След обсъждането на проекта на доклад по реда на чл. 29 се съставя окончателен доклад със същата структура. Докладът се подписва от всички членове на инспекционния екип.

(2) (Изм., Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО) Докладът се връчва на инспектирания регистриран по реда на чл. 44.

(3) (Изм., Решение № 76/09.06.2020 г. на КПНРО) Инспектираният регистриран одитор има право в 14-дневен срок от връчването да представи становище по констатациите и заключенията от доклада. Не се допуска със становището да се представят документи,

които в срока по чл. 27, ал. 3 не са били представени на инспекционния екип и би следвало да са част от архивирано одиторско досие за ангажимент от извадката.

(4) При представяне от инспектирания регистриран одитор на възражения със становището по ал. 3 инспекционният екип се произнася със заключение. Становището на инспектирания регистриран одитор и заключението на инспекционния екип се прилагат като неразделна част към преписката от инспекцията.

Глава четвърта

ОЦЕНКА ЗА КАЧЕСТВО НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ДЕЙНОСТ

Приемане на резултатите от инспекцията

Чл. 31. (1) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, съответно СККОУ, разглежда всеки доклад на заседание в едномесечен срок от представянето му, ведно със събраните при инспекцията доказателства, представеното от одитора становище и заключението на инспекционния екип при наличието на възражения.

(2) При поискване от членовете на КПНРО, съответно на СККОУ, ръководителят на инспекционния екип предоставя за преглед събраните при инспекция доказателства.

(3) Въз основа на информацията по ал. 1 КПНРО, съответно СККОУ, със свое решение:

1. дава оценка на качеството на професионалната дейност на инспектирания регистриран одитор;

2. дава препоръки за подобряване дейността на инспектирания регистриран одитор;

3. (Нова, Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО) връща за допълнителна или повторна проверка случаите, в които качеството на извършена инспекция за гарантиране на качеството на професионалната дейност на регистриран одитор е незадоволително;

4. (Нова, Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО) прекратява възложената инспекция за гарантиране на качеството на професионалната дейност на регистриран одитор.

(4) Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори може да приложи и надзорна мярка, когато бъдат установени:

1. пропуски или нарушения в дейността на регистрирания одитор в областите по чл. 85, ал. 1 ЗНФО;

2. неспазване на задълженията на регистрирания одитор по чл. 31 ЗНФО;

3. неспазване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 537/2014;

4. отказ от съдействие или възпрепятстване по друг начин на надзора на КПНРО.

(5) На заседанията на СККОУ по ал. 1 може да присъстват представители на КПНРО.

Оценка на качеството на дейността на регистрирания одитор

Чл. 32. Оценката на качеството на професионалната дейност на инспектирания регистрирания одитор може да бъде:

1. Оценка „А“ – професионалната дейност на регистрирания одитор е в съответствие със съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти и със законовите изисквания, като не произтича необходимост от непосредствени подобрения на одиторската практика;

2. Оценка „Б“ – в професионалната дейност на регистрирания одитор са налице отделни пропуски и несъответствия спрямо съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти и законовите изисквания, като има необходимост от частични подобрения на одиторската практика;

3. Оценка „В“ – в професионалната дейност на регистрирания одитор са налице системни пропуски и несъответствия спрямо съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти и законовите изисквания, като има необходимост от цялостно подобряване на одиторската практика.

4. Оценка „Г“ – професионалната дейност на регистрирания одитор не е в съответствие спрямо съществените аспекти на изискванията на одиторските стандарти и законовите изисквания, което поставя под съмнение продължаването на дейността.

Уведомяване за решението на КПНРО и СККОУ

Чл. 33. (1) В 7-дневен срок от датата на приемане КПНРО, съответно СККОУ, уведомява инспектирания регистриран одитор за решението по чл. 31, ал. 3, т. 1.

(2) При включване в извадката по чл. 22 на съвместно изпълнен ангажимент за задължителен финансов одит КПНРО уведомява другия съвместен одитор за констатираните при инспекцията съществени пропуски и несъответствия при изпълнение на одиторския ангажимент.

Вписване на оценките на КПНРО

Чл. 34. Оценките, дадени с решения на КПНРО по чл. 31, ал. 3, т. 1, се вписват в регистъра по чл. 20 ЗНФО.

Отчитане на резултатите дейността на СККОУ

Чл. 35. В срок до 30 април всяка година СККОУ отчита пред КПНРО резултатите от своята дейност в изпълнение на плана за инспекционната дейност през предходната година.

Глава пета

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ

План за изпълнение на препоръките

Чл. 36. (1) Когато по реда на чл. 31, ал. 3, т. 1 е дадена оценка „В” или „Г” инспектираният регистриран одитор е длъжен в 14-дневен срок от получаване на съответното решение да представи подробен план за действията, които ще предприеме за изпълнение на дадените препоръки, сроковете и отговорните лица.

(2) При непредставянето на план за изпълнение на препоръките в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 1 ръководителят на инспекционния екип уведомява за това КПНРО и предлага прилагането на надзорна мярка по реда на чл. 89 ЗНФО.

Проверка относно изпълнение на препоръките

Чл. 37. (1) Когато по реда на чл. 31, ал. 3, т. 1 е дадена оценки „В” или „Г” инспектираният регистриран одитор в срок до 31 октомври на годината, следваща годината на извършената инспекция, е длъжен да представи в КПНРО, съответно в СККОУ, доклад за изпълнението на плана.

(2) При непредставянето на доклад в срока по ал. 1 регистрираният одитор се включва в плана за инспекции през следващата година.

(3) При представянето на доклад в срока по ал. 1 изпълнението на препоръките се проверява чрез извършването на пълни или тематични инспекции, обхващащи одиторски ангажименти, поети през следващата или по-късна година.

Глава шеста

ДОКУМЕНТАЦИЯ

Работни документи

Чл. 38. (1) Резултатите от процедурите за проверка при изпълнение на инспекциите се удостоверяват с работни документи.

(2) Работните документи следва да осигуряват доказателства:

1. подкрепящи констатациите и заключенията на инспекционния екип;
2. че инспекцията е извършена в съответствие с тези правила.

(3) Работните документи по ал. 1 се подписват към датата на приключване на съответните проверки от членовете на инспекционния екип, както и при необходимост от инспектирания регистриран одитор и не могат да бъдат допълвани и поправяни след нея.

Удостоверяване на отказ на инспектирания регистриран одитор

Чл. 39. (1) При отказ на инспектирания регистриран одитор да предостави за преглед свои документи, включително техни заверени копия, или да подпише работни документи по чл. 38 се съставя констативен протокол, който се подписва от ръководителя на инспекционния екип и от поне един свидетел.

(2) Свидетел за удостоверяване на отказа може да бъде и член на инспекционния екип.

Инспекционна преписка

Чл. 40. (1) За всяка инспекция се открива преписка, в която се съдържа пълната документация от инспекцията.

(2) Преписката се открива с издаването на заповед за възлагане на инспекцията от председателя на КПНРО, съответно с подписването на писмо за започване на инспекцията от председателя на СККОУ.

(3) Преписката се приключва с уведомяването на инспектирания регистриран одитор за решението по чл. 31, ал. 3, т. 1 и не може да съдържа данни и документи след тази дата.

Архивиране на инспекционната преписка

Чл. 41. (1) Преписката от всяка инспекция се архивира в 14-дневен срок след нейното приключване.

(2) Всяка преписка, включително доклада за резултатите и всички приложения към него, се съхранява до архивирането на преписката от следваща инспекция на съответния регистриран одитор. Обхватът на документацията се определя с методиките по чл. 3.

(3) След архивиране на съответната преписка документацията от предходната инспекция, с изключение на доклада с приложението към него, се унищожава.

(4) В КПНРО се създава и поддържа досие за контрол на качеството на професионалната дейност за всеки регистриран одитор. Досието съдържа пълната преписка от последната приключена от КПНРО инспекция, както и докладите с приложенията към тях от всички предходни инспекции, копия от решения на КПНРО по тях и копия на всички административнонаказателни преписки.

(5) Редът за съхранение на преписките и достъпът до тях се уреждат с методиките съгласно чл. 3.

(6) Документите по ал. 2 и ал.4 се съхраняват не по-малко от 5 години след отписването му от регистъра по чл. 20 ЗНФО.

(7) Редът за съхранение на досиетата, достъпът до тях и унищожаването им се уреждат с утвърдени от КПНРО правила.

Досие на регистрирания одитор в ИДЕС

Чл. 42. (1) В ИДЕС се създава и поддържа досие за контрол на качеството на професионалната дейност за всеки регистриран одитор.

(2) Досието съдържа пълната преписка от последната приключена от СККОУ инспекция, както и докладите с приложенията към тях от всички предходни инспекции от съвета, копия от решения на СККОУ, Дисциплинарния съвет и Съвета по професионална етика при ИДЕС и копия на всички административнонаказателни преписки.

(3) Документите по ал. 1 се съхраняват не по-малко от 5 години след отписването му от регистъра по чл. 20 ЗНФО.

(4) Редът за съхранение на досиетата, достъпът до тях и унищожаването им се уреждат с утвърдени от Управителния съвет на ИДЕС правила.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 43. (1) Актове за установяване на нарушения се съставят от инспекторите на КПНРО и от оправомощени от председателя на комисията инспектори/контрольори от ИДЕС, на които е възложено извършването на инспекции.

(2) Действията за търсене на административнонаказателна отговорност се уреждат с приети от КПНРО правила за съставяне и връчване на актове за установяване на административни нарушения.

Глава осма

СЪОБЩЕНИЯ

Чл. 44. (Нов, Решение № 157/29.08.2023 г. на КПНРО) (1) Писмената кореспонденция, вкл. приложенията към нея, за целите на изпълнение на възложена инспекция се осъществява по електронен път по реда на Закона за електронното управление, а също и чрез лицензиран пощенски оператор, куриер, частен съдебен изпълнител или с нотариална покана.

(2) Инспекционният екип задължително предоставя на инспектирания регистриран одитор електронен адрес (електронна поща) за получаване на изпратени от одитора документи и съобщения.

(3) Писмената кореспонденция по електронен път се осъществява чрез посочения от инспекционния екип електронен адрес, и:

1. предоставена от регистрирания одитор информация за наличие на негов персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление, или

2. електронният адрес (електронна поща) на регистрирания одитор, посочен в регистъра по чл. 20 ЗНФО, или

3. предоставен от регистрирания одитор мобилен или стационарен телефонен номер, който позволява изпращане от него на обратно кратко текстово съобщение, потвърждаващо получаването на съобщението, или

4. факс.

(4) Ако в 7-дневен срок от изпращане на съобщенията по реда на ал. 3 не бъде получено потвърждение от инспектирания регистриран одитор за получаване на съобщението се прилагат процедурите по ал. 5 – 8. За изпълнение на процедурите по ал. 3 ръководителят на инспекционния екип съставя съответните доказателства (разпечатки от екран), като за удостоверяване неполучаването на съобщение от инспектирания регистриран одитор се съставя протокол. Протоколът и другите доказателства се прилагат към инспекционната преписка.

(5) Съобщаването може да се извърши от ръководителя на инспекционния екип чрез устно уведомяване, при което на инспектирания регистриран одитор се съобщава, че може да получи документите или книгата в 7-дневен срок в канцеларията на КПНРО, съответно на ИДЕС, след изтичането на който те ще се смятат за връчени. Съобщаването се удостоверява писмено с протокол, съставен от извършилото го длъжностно лице, като в него се посочват телефонен номер на одитора, дата, начален и краен час на разговора, и същият се прилага към инспекционната преписка.

(6) Когато съобщение до инспектирания регистриран одитор не може да бъде извършено по реда на ал. 3 или 5, то се извършва чрез връчване на адреса на регистрирания одитор, съответно на одиторското дружество, посочени в регистъра по чл. 20 ЗНФО, лично или на друго лице, което е съгласно да го приеме. Друго лице може да бъде всеки пълнолетен от домашните му или който живее на адреса, или е работник, служител, съдружник или съответно работодател на адресата. Лицето, чрез което става връчването, се подписва в разписката със задължение да предаде съобщението на адресата. Връчването се извършва

чрез ръководителя на инспекционния екип, лицензиран пощенски оператор, куриер, частен съдебен изпълнител или с нотариална покана. При отказ от получаване на съобщение от инспектирания регистриран одитор в присъствието на свидетел се съставя протокол, който се прилага към инспекционната преписка.

(7) Когато не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, съобщаването се извършва от ръководителя на инспекционния екип чрез залепване на уведомление на вратата или на пощенската кутия, а когато до тях не е осигурен достъп – на входната врата или на видно място около нея. Когато има достъп до пощенската кутия, съобщението се пуска и в нея. В съобщението се посочва, че документите или книгата са оставени в канцеларията на КПНРО, съответно на ИДЕС, и могат да се получат в 7-дневен срок и че документите или книгата ще се смятат за връчени с изтичането на срока за получаването им от канцеларията на КПНРО, съответно на ИДЕС. Процедурата по тази алинея се удостоверява с протокол, съставен от извършилото я длъжностно лице, като към него се прилагат и снимки с информация за дата и час на изпълнението. Протоколът и другите доказателства се прилагат към инспекционната преписка.

(8) Когато съобщаването в процеса на изпълнение на възложена инспекция не може да бъде извършено по реда на предходните алинеи, съобщението се поставя на таблото за обявления или в интернет страницата на КПНРО, съответно на ИДЕС, за срок, не по-кратък от 7 дни, след изтичането на който съобщението се смята за връчено. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностно лице, определено със заповед на председателя на комисията, съответно на председателя на ИДЕС. Протоколът и другите доказателства се прилагат към инспекционната преписка.

(9) Всички срокове за изпълнение на процедурите по настоящите правила се удължават автоматично със срока на забавянето, осъществено по повод изпълнение изискванията по този член.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тези правила „голяма одиторска практика“ е професионалната дейност на регистриран одитор – физическо лице или одиторско дружество, за когото през последната календарна година са изпълнени поне два от следните критерии:

- а) нетни приходи от финансов одит и свързани с одита услуги – над 500 000 лв.;
- б) брой изпълнени одиторски ангажименти – над 100 бр.;
- в) над 10 лица общ брой на зетия персонал в изпълнението на ангажименти за независим финансов одит, включително помощник одитори и вътрешни експерти, или над 10 000 часа общ брой на вложените часове в изпълнение на ангажименти за независим финансов одит.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тези правила се издават на основание чл. 85, ал. 2 и чл. 71, ал. 3, т. 4 ЗНФО.

§ 3. Тези правила отменят „Правилата и процедурите за контрол върху качеството на регистрираните одитори“, приети от Управителния съвет на ИДЕС с протокол от 14.09.2012 г. и утвърдени от КПНРО с Решение № 154/23.10.2012 г.

§ 4. В 6-месечен срок от приемане на настоящите правила КПНРО и Управителният съвет на ИДЕС приемат съответните методики съгласно чл. 3.

§ 5. В 6-месечен срок от приемане на настоящите правила КПНРО приема правила за съставяне и връчване на актове за установяване на административни нарушения.

§ 6. В 6-месечен срок от приемане на настоящите правила ИДЕС предоставя на КПНРО проект на правила за отчитане дейността на регистрираните одитори в съответствие с разпоредбите на чл. 31, ал. 1, т. 7 от Закона за независимия финансов одит.

§ 7. Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори приема правилата по пар. 6 в двумесечен срок от предоставянето на проект от ИДЕС.

§ 8. Указания и разяснения по прилагането на тези правила се дават от КПНРО.

§ 9. (Изм., Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО) Незавършените производства към датата на изменение и допълнение на правилата, приети с Решение № 157/29.08.2023 г. г. на КПНРО, се довършват по реда на тези правила.

§ 10. Тези правила са приети от КПНРО с Решение № 68/02.06.2020 г., изменени и допълнени с Решения № 76/09.06.2020 г., № 121/04.08.2020 г., № 103/20.04.2021 г., № 151/04.10.2022 г. и № 157/29.08.2023 г. на КПНРО.